

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

| Helyben. | | Előfizetési árak: | | Vidékre küldve: | |
|-------------------|-----------------|-------------------------|------------------|-----------------|--|
| Egy évre . . . | 10 kor. — fill. | Egy évre . . . | 16 kor. — fill. | | |
| Fél évre . . . | 5 . . . | Fél évre . . . | 8 . . . | | |
| Negyed évre . . . | 2 . . . 50. | Negyed évre . . . | 4 . . . | | |
| Egy óra . . . | 1 . . . | Egy óra . . . | 1 . . . 70 . . . | | |
| | | Egyesszám ára 4 fillér. | | | |

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IIJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többes megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Magyarok ünnepe.

Ha ezen a napon a te szived édes magyar népem csakugyan egybe tudna forni! Ha ez a nap nemcsak ünnepe lenne a magyar nép legdicsebb fiának, de az Ő ujjá teremtő lelkének ereje egy nagy elhatározás tüzével gyujtaná fel a szunnyadozó nemzet akaratát! Ha érzéseink és gondolataink, szavaink és cselekedeteink közül mától fogva kiveszne a gyáva ellenmondás s lelkünk egy egész és egészséges **tett** szülőanyjává lehetne e szent ünnepnap termékenyítő erejétől!

Kossuth Lajos emléke nekünk nemcsak a legszentebb kegyelet tárgya. Az ő neve mi előttünk nemzeti multunk minden nagyságának, jövődönk minden reménységének drága foglalata. Az Ő születése Magyarország történelmének legfönségesebb korszakát jelenti. Az Ő megváltó munkája kezdettől fogva a magyar nemzet világtörténelmi hivatásának ragyogó bizonyága.

Keletnek és nyugatnak határán él ez a nemzet egy ezred éve már, védő gátjául Európa szabadságának. Felfogja a csapásokat és védelme alatt más népek szabadok maradnak és felszabadulnak. Mig másokat oltalmaz, maga vérzik, mig mások erősödnek, maga gyöngül.

Kossuth Lajos a magyar nemzetet az **önmaga** iránti kötelességek tudatára ébresztette és megmutatta, hogy ezek a kötelességek megegyeznek az emberi haladás követeléseivel.

Felszabadította az elnyomott embert, lerombolta az elválasztó korlátokat, jogegyenlőséget és egységet teremtett a nemzetnek, a melynek küzdelmei alatt az általános emberi boldogság emez igazságai az általa védett nyugaton megérlelődtek.

És Kossuth Lajos a szabad népnek szabad hazát adott. Negyedfélszáz keserves esztendő alatt a nemzet karddal és törvénnyel harczolt állami függetlenségéért.

Az Ő szava a holt törvényekbe élő lelket öntött, s mikor a szabadságrabló ellenség reánk tört, a földből hősi hadseregeket varázsolt.

Akkor volt egy a magyar, ereje, vére, akarata egybe forrott a Kossuth Lajos lelke szerint!

Az Ő neve ma is hatalom, de sok fájdalmas bizonyság van rá, hogy ekkora hatalom súlyát az elgyöngült nemzet nem bírja el.

Érzelmek az ünneplés szent áhitatában ma is össze olvadnak, de ha az ünnep varázsa mulik, utaink megint csak elmulnak.

Pedig az Ő utja mindvégig csak egy volt, mint ahogy az igazság is csak egy lehet.

Ha az ünnepi ragyogás ezt az **egyetlen** igazságot megmutatná a gyöngé látásuaknak, oh akkor lenne ez a nap a hálának és kötelesség-tudásnak igaz ünnepe, mert a milyen igaz, hogy Kossuth Lajos dicsősége a muló idővel soha le nem tűnik: a történelemnek olyan igaz tanúsága, hogy a **magyar nemzet Kossuth Lajost a halhatatlanság útján csak az ő elveiben egyesülve követheti.**

Oh jövel, jövel hát magyarok megváltó szelleme, ihlesd meg a kételkedő lelkeket még egyszer a te erődnek soha ki nem alvó tüzével. Önts bátorságot a félénk szivekbe, világosítsd meg az elméket, emeld föl a csüggedőket és aczéld meg a küzdők akaratát! Én ma ezért imádkozom!

Bakonyi Samu.

Kossuth Lajos.

Irta: **Koncz Ákos.**

Kossuth Lajosnak, a haza legnagyobb fiának százados ünnepén millió szív imája száll az ég felé, s a nemzeti kegyelet a magyarok Istenéhez küldött fohászon kívül országszerző ünnepeli a nagyidők legendás alakját . . .

Jöjjetek tehát ti is Debreczen fiai és leányai velem lélekben a kerepesi uti temetőbe, melynek kapuján e mély jelentőségű szó van felírva: „Feltámadunk!”

Jöjjetek el velem a néma köztársaságba, hol százezrek nyugosznak, varva a feltámadást, hitünk legmélyesegesebb titkának megfejtését . . .

És ott a nagynémaságban, a százezrek között a sutgó cypruslombok alatt, a nagy temető szívében álljatok velem együtt arra a honfi könnyek által megszentelt márványlapra, mely alatt hazánk atyja: Kossuth Lajos alusza síri álmait . . .

Néma ez a sír és mégis sokat beszél! Elmondja nekünk egy nemzet szabadságvágyát, küzdelmeit jogaiért, álmait, reményeit, dicsőségét, és azt, hogy mit vesztett a haza Kossuth Lajosban.

És midőn az ő hazaszeretete, dicsősége és tragikuma elvonul lelki szeméitől előtt, álljatok meg a márványlapnál és imádkozzatok!

Imádkozzatok és váljék szívetekben törhetlen hitté az az igazság, hogy a magyar nemzet dicsősége pihen a virágos hantok alatt. A haza világító szövétnéke, a szabadság és honszerelme apostola álmodik ott nemzetéről édes-bus álmokat. A nemzet szabadságszerető leike van ott eltemetve, de e nagy lélek világossága ott ragyog a kőlapon, hogy e pharoszi lang mellett kétségbe ne essék Árpád sokat szenvedett népe, míg nemzet el e hazán.

Álljatok meg lélekben e kőlapnál és imádkozzatok.

Száz évvel ezelőtt született Kossuth Lajos . . . A monoki szerény hajlék ujszö-löttében még a szülők betelt epedése és ra-

Kossuth katonája.

(A „Bokréta” című kötetből.)

Irta: **Gyökössy Endre.**

Három harangszóval busan csenditenek, Nem kérdi senki a faluban, hogy kinek? Öreg, ifju, gyermek szeme könybe lábad. Sűrűn látogatnak egy alacsony házat! Jól tudja mindenki, hogy a halott hol van, Hogy kinek huzzák oly busan a toronyban?!

Minden köny azt sirja: meghalt Balogh Ádám. . . . Ki is terítették nyűtt halottas ágyán! Fekvő beteg ő volt egy esztendő óta -- Egy esztendő óta nincs is Kossuth nóta! Honvéd ruháját is felöltötték rája . . . Hiszen az volt ő is: Kossuth katonája!

Halottas ágyánál mult időkbe szállnak — Bus idejébe a falevél hullásnak: . . . Falevél hulláskor, virág hervadáskor, A falu népének kijut a vigságból — Sok lányt vezet akkor boldog esketőre Katonaszabadult régi szeretője??

A násznagyi tisztet jól kivégezné el? Ádámmal fordulnak hosszú könyörgéssel, Mert néki öröklött jó magyar szokása, Vonakodik elébb, korát magyarazza:

jongó szeretete sem sejtette Magyarország átalakulásának apostolatát. A gyermek felnött, tanult, olvasott és midőn férfiúvá lett, legelső fellépésével megmutatta, hogy nagy szerepre van hivatva . . .

A hozzá fűzött remények beváltak, s az ifju Kossuth nemsokára bálványá lett annak a nemzetnek, mely a politikai élet akkori bizonytalanságában, mint az ószövet-ség prófétái — világosság után epedett. Neve, csodás szónoki ereje, nemes rajongása s lángoló honszerelme oly népszerűvé tették, hogy a nemz. tőle várta azon nagys honalkotó munka végrehajtását, mely a magyar nemzet vérell szerzett ősi jogainak és igazainak életrekelését célozta.

Álljatok meg lélekben a kőlapnál és imádkozzatok!

A kegyeletes megemlékezés világánál megújodnak emlékeink . . . Látjuk őt, midőn a nemzeti ébredés hajnalán a magyar törvényházban laborul az őt megértő nemzet nagysága előtt . . . Látjuk álmait, érezzük izzó faj — és hazaszeretetének lobogó tüzet és eltakart szemekkel sirunk a szörnyű végre, mely szemfedőt borított a nemzetre . . . Elvesztett a szabadság . . . Elvesztett a haza . . . És végül idegenek lettünk azon a szent földön, mely bölcsőnk és sirunk egyiránt . . .

Azután jöttek a száműzetés kínos órái, nehéz napjai és végtelen hosszú évei . . . Azután meghalt messze . . . idegenben. Porhüvelyét hazahoztuk és eltemettük . . . És hogy eltemettük, azóta sírjához járunk imádkozni és honszerelmet tanulni, hinni a jövőben, reményleni a letarolt mezők felett . . .

Álljatok meg lélekben e kőlapnál és imádkozzatok . . .

Egy főnséges eszme vértanuja pihen a sírúregben, a vértanui pálmát nem halálával nyerte el, hanem azzal, hogy nem lát-hatta meg az ő eszméi alapján felépített Magyarországot . . . Ő a tűzszlop ott ham-vadt el idegen földön . . . Ő, a világító fá-klya ott aludt ki messze hazájától s az uj-kori Mózes, ki népét a pusztaságból a sza-

Van tán arra más is, odavalóbb ember, Már en öreg vagyok . . . no de még az egyszer!

El is megy kardosan, csákóban, mentében, Lobogó tűz lángol csillogó szemében. Ha beszél: Kossuthot emeli az égig! Ha hallgat: bus lelke Kossuthra emlékszik! Csak egy nótája van: hej ha még izenne; . . . Beallna most is a honvéd regimentbe!

Köszöntöt mondani násznaggy uram gondja, A vén Balogh azt is csak Kossuthra mondja! Az új part éltesse a tanító, a pap . . . Az ő szíve, ajka egy perczre se szabad. Mert Kossuthi szívének minden dobbanása, Mert Kossuth ajkának minden sóhajtása!

A lagziban marad sokszor éjfél tájig, Az öregebbekkel borozgat, tanyázik, Csak Kossuthról beszél . . . ügyet se vet rájuk, A hogy mulatoznak a legények, lányok: Nevet a hegedű, a cimbalom kaczag, Ropogós táncz után nótára gyujtanak.

Egyszer csak felkel az öreg honvéd — Ádám. Megmozdul a kontrás a kemence hátán. A legények, lányok, koszoruba állnak, Ő meg szemével int az ötszáz cigánynak S belépnek a körbe, busan muzsikálják, Az Ádám nótáját: a Kossuth nótáját!

badság világosságába vezette nem az általa álmodott szabad haza földjén hunyta le szemét, hanem ott, ahol megengedték neki le-hajtani galambbész fejét.

Álljatok meg lélekben e kőlapnál és imádkozzatok! . . .

Nemcsak nemzetének volt ő dicsősége, de teremtő lelkét, szabadság- és honszerel-mét idegen nemzetek fiai is tanulják ragyogó példa gyanánt . . . Kimagaslott a népek mil-liói közül, mint a libanoni cedrus az erdők fái közül . . . A szabadságharcz forrongó talaja termette, a nemzet ébredése lelkesi-tette s az együvé forradt nemzeti akarat vezérévé avatta . . .

Álljatok meg lélekben e kőlapnál és imádkozzatok . . .

Fáradt porhüvely az aggastyánnak megpihent, de lelke itt vagyon a mi lelkünk-ben . . . Az ő honszerelme erősebb volt az örök törvénynél, a halálnál . . . Meghalt ugyan, nemes szívének langja elhamvadt, de szelleme, időtlen időkg ragyogó példája a maga főnségében előttünk áll . . . Ő a mienk a multban, a jelenben, a jövőben . . . Elomolhatnak a legszebb alkotások, egy világot rengető fordulat szemfedőt szőhet hazánkra, de a történelem örökké megőrzi Kossuth Lajos nevét, mig egyetlenegy sza-badságszerető szív dobog e világon . . . Mert a márvány elporlik, hiúság a világon minden, csak egy az örök: a kegyelet, melyet a nemzet hőrszai szívében lakozott hazaszeretel tesz szentté és állandóvá a ha-zafiak és hálas utókor lelkében . . .

Álljatok meg lélekben e kőlapnál és imádkozzatok!

Kossuth Lajos lelkében csodálatosan egyesült Boeckay István, Bethlen Gabor, I. Rákóczi György honszerelme és lángoló lel-kesedése a szabadságért. Más más korban éltek, de haladásuk utján a kettőnek szö-vétnéke vezette őket . . . Küzdelmük nem hozta meg azonnal a remélt gyümölcsöt, de szavuk, lánglelkük mindannyiszor felrázta a nemzetet álmából és tettekre, cselekvésre buzdította . . . És bár elhaltak ők is, mint

Öreg, ifju danol, a cigány csak huzza . . . Ha egyszer elvégzik, elől kezdik újra! Ádám csak hallgatja . . . repíti a lelkét — Száz csatát végig jár, mielőtt betelnék; Isaszeg, Vizakna, Nagysarló, — Világos . . . Kicsordul a könye . . . valakit megátkoz.

Az a keserű köny a nótának vége, Letül Balogh Ádám násznagyi helyére. De az a fájó köny ott ragyog szemében . . . Majd mosolyog ajka keserű gnyképén. Sokáig nem bírja, hazafelé ballag — Még egy Kossuth-nótát! Aztán vigadhatnak!

Három harangszóval busan csenditenek. Nem kérdi senki a faluban, hogy kinek? Öreg, ifju ajkán bus halottas ének . . . A temetőkerbe koporsót kísérnek. Ott a falu népe, minden ember gyászol, Könyek közt bucsuznak az öreg Ádámtól!

A deszkakoporsót leteszik a sirba, Nincs csak egy ember is, ki nem fakad sirva. Kántor elénekli, pap elpredikálja, A nép busan rákezd a Kossuth-nótára! . . . Nem kérdi senki, hogy kimondta, ki kezdte?

Tán az öreg honvéd köztük járó lelke?

a világnak annyi milliója, de eszméiket nem lehetett a sűrű határai közé szorítani, mert azok gyökeret vertek a nemzet lelkében . . .

Eppen azért Kossuth Lajos századik születésnapján ünnepeljünk lelkesedéssel, méltón nagy nevéhez . . . Legyen ez az ünnep ne csak az Ő emlékének felgyújtása, hanem eszméinek, munkás életének és hon-szerelmének követése . . .

Álljátok körül lélekben e kőlapot és imádkozzatok . . .

Imánknak adjon szárnyakat a kegyelet és hazaszeretet kettős ereje s törjön annak minden fohásza a felhőkön túl a magyarok Istenéhez, kérve őt, hogy töltsé be lelkünket a szabadság és hazaszeretet kincsével . . .

Te pedig Atyánk, nagy Kossuth Lajos pihenj virágos hantod alatt és szódd álmaidat tovább is a magyar haza szabadságáról, és boldogságáról. Aludjál . . . álmodjál . . . Egy nemzet kegyelete viraszt sírodon és imádkozik a te és a haza üdvéért . . .

És Te Hazám értsd meg a költőt,*
Előre a szabadság szent nevében . . .
Követve a dicsőnek szellemét . . .
Eszméje, hogy aranykalásszá érjen
A haza földön, melyért s melynek élt . . .

Álljátok körül lélekben a kőlapot és imádkozzatok !

* Ilyés Bálint Kossuth emlékezete . . .

Kossuth Lajos születésnapja.

Irtá : Rákosi Viktor.

Magyar, ki ebben a hazában születettél, harmatos fűvében futkostál, porában játszadoztál, fának gyümölcséből ettél, árnyékában pihentél, napján megbarnultál ; állj meg sietős utadban, töröld le homlokodról a munka verejtékét és vess visszafelé egy pillantást.

Férfiak pihenjétek meg, állítsátok meg a dübörgő gépeket, akasszátok szegre a kaszát ; asszonyok, öltözzetek ünneplőbe ; fiuk, leányok, tegyétek össze kezeteiket imádságra.

És gondoljatok mind Ő Reá.

Zúgjanak a harangok ! Lobogjanak a zászlók ! A szép nemzeti színű zászlók, melyeknek pirosa a honszerelmet, fehéré a becsületet, zöldje a reményt hirdeti.

Valami régi írónak könyvében olvastam egy bus mesét.

Élt egyszer, ki tudta hol, egy sápadt nép az őserdők mélyében, örök homályban. A nedves földön, kuszó növények, a sötétség undok férgéiközt állt a tanyája, sohase látta az Isten napját, hiába csavargott erre-arra, az erdő végtelen volt, bármerre fordult, boru, posvány, fojtó bűz fogadta.

És a sápadt népnek adott az Isten egy embert, a ki hasadó szívvvel látván nemzete nyomoruságát, föltépte sajgó keblét, kiszakította onnan a szívét és magasra tartotta . . . És a szív elkezdett sugárzani, ragyogni, világítani és a vakhomály derülni kezdett. A nép összetódult az áldott csodára, az égő szívé ember elindult és a nép utána.

Áttörtek a sűrűn, mentek-mendégéltek, ki tudja hány napon át (mert a sápadt népnek sohase volt nappala) és ki tudja, hány éjjelen át (mert a sápadt népnek mindig éjjele volt) . . . És egyszerre csak az erdő ritkulni kezdett, a széle világosodott, a bódult, örömtias nép egyszerre előretódult, föltaszítva, elgázolva, összetiporva a lángoló szívé embert . . . s míg szemükkel, szájukkal itták a fényt, a szétaposott ember véres teste ott maradt elfeledve az erdő sötétségében.

. . . Ez a sorsa a prófétáknak, az apostoloknak, kik a köznek szentelik munkásságukat.

Magyar ! El ne feledd nagyjaidat, kik önfeláldozásukkal a sötétségből a világosságra kivezettek.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Thaly Kálmán ! Nagyérdemű öreg kurucz követünk, tudós hazafi ! A debreczeni független polgárok nevében üdvözlünk Debreczenben.

Örömmünepünket ragyogóbbá, derüsbé emeli, hogy ime te is lefáradtál közibünk, hivednek erős, tömör táborába. Mert már irhatjuk, hogy közöttünk vagy, hisz, mire e lapok az olvasók kezébe jutnak, tégedet már hived és barátaid a robogó vonatról karjok közé öleltek.

Bánatos szívé öreg kurucz vezérünk, — a lesújtó családi gyászod miatt, — tudjuk : vigaszt, feledést neked már csupán a fajodért való küzdés, a fajodért való munkálkodás nyújt, és tudjuk a nagy értékét becsülni, hogy munkaasztalod mellől utra indultál. Aranyos pennádat pihenni hagytad. És csak hogy szeretteiddel ünneplhess : a nemzeti próféta ünnepén közibünk jöttél ésfáradtál.

Azonban térjünk vissza a te íróasztalodhoz, melyről máiglan sem fogott le a munka, a mult idők dicsőségét megvilágító sorok aranykalászos mezője, ez az íróasztal egykor még ereklyénk lesz nekünk. Mert midőn most Kossuth Lajost ünnepeljük és szobrai leplezi le a nemzet, gyönyörűség nekünk a te nemes, a te, nagy, a te párjánélkül álló munkáidra gondolnunk Thaly Kálmán, ki egy magad óriás tudással, óriás munkával, óriás szeretettel, többet mondunk, szent szerelemmel irtad meg a világtörténetében alapvető és páratlan munkák sorozatát nagy R á k ó c z i Ferenczről és az ő tárogató kuruczvitézéiről, vezériről, kiknek dicsőségét, szent, örökérdemét ha te fel nem tárod ragyogó sorokban és tanulmányokban, emlékü a mult homályában szürkült volna el a könnyen felejtő nemzedék előtt. Méltán irhatjuk tehát, hogy a te eszményeknek szentelt életed, a te hazát és nemzeti hősokeket és küzdelmeket örökítő munkád, mely párja nélkül áll, óriás erőt, óriás lelket kívánt és emésztett fel.

Nagy Rákóczi Ferencznek, nagy Rákóczi Ferencz vitézinek, a nemzeti szabad-

ságért vivott küzdések, önfeláldozás erényeinek dicső, nagy, aranypennás iródiákja, ki egy nagy korszaknak a fényét egymagad tártad fel előttünk, üdvözlégy közöttünk hivednek táborában. Vajha, a te rajongó, nemes, nagy lelked megérné azt velünk együtt, a te eszményeidért küzdő és hevülő közkatonákkal együtt, hogy nagy Kossuthunkkal együtt ünnepelné a változékonylelkű nemzet nagy Rákóczinkat is. . . Mert nem tudom én, melyik volt nagyobb, melyik volt dicsőbb?*

Szeretve-szeretett ! Nagyérdemű öreg kurucz vezérünk, Thaly Kálmán ! Isten hozott a Rákócziak, a Kossuth városába. És te magyar eszményeknek, munkában töltött életnek óriás aggyastyána, midőn közénk jöttél ünnepelni, ünnepellek, üdvözöllek a független polgárok nevében én is tégedet és áldjon meg tégedet a magyarok Istene tárogatósnak, kinek ihletet ajkán, tollán nagy Rákóczi Ferencz és vezérinek, vitézinek, az egész dicső korszaknak a lelke beszél, rivalg hozzánk.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Népgyűlés az önálló vámterület érdekében.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága tegnap este értekezletet tartott, melyen az intéző bizottság tagjai teljes számban megjelentek. Az értekezlet dr. B a k o n y i Samu képviselőnk indítványára kimondotta, hogy az önálló vámterület érdekében **1. évi szeptember hó 28-án népgyűlést rendez Debreczenben és pedig pártiszínezet nélkül**, hogy alkalmat nyújtson Debreczen és a szomszédos vármegyék népének az Ausztriával való vámközösség további törvénytelen és nemzetrontó fentartása elleni tiltakozásra. A népgyűlésre meghivatnak a főváros, Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Maramaros, Ung, Bereg, Szilágy, Borsod vármegyék érdekelt körei. **Jelen lesz a népgyűlésen Kossuth Ferencz is.** Az értekezlet egy szűkebb körű rendező bizottságot küldött ki a további teendők végzésére, különösen felhatalmazván arra, hogy a helybeli szabadelvű párttal s azok vezérférfiaival érintkezésbe lépve : magát kiegészíthesse. A debreczeni **pártiszínezet nélküli népgyűlés** mindenestre jelentékeny nyomatékot lesz hivatva adni a gazdasági önállóság ügyének s ép ezért elébe hazafias és lelkes örömmel tekintünk.

Felhívás a debreczeni polgárokhoz és polgárnőkhöz !

Testvérek !

A debreczeni Kossuth-ünnep előestéje elkövetkezett, tehát készítsük elő magunkat a holnapi Kossuth-ünnep emelkedett, lelkes eseményeire.

A nemzeti szabadság szent oltárán

hosszú áldozattételt szabadságunk legelső bajnokának, nagy Kossuth Lajosnak.

A monoki szülőházban született a fehérszemű, ragyogó szemű gyermek, ki megváltójává lőn a rabságba süllyedt szegény magyar nemzetnek.

Midőn tehát az Ő születésének napját ünnepejük, ez ünneptételtől egyetlen debreczeni lakosnak sem szabad elmaradni, félrehuzódni. Mindnyájunknak ki kell venni részünket ez örömmünnepből, ez áldozattételtől és szívvel lélekkel igyekeznünk kell azon, hogy ez ünnep Kossuth Lajos emlékéhez és Debreczen hazafiságához méltó legyen.

Rendetlenség, vissza-vonás, kishitűek szegénytelen bujkálása ne zavarja a nemzeti kegyelet ezen leggyönyörűbb ünnepét, hanem ünnepejünk nyíltan, emelt fővel, tisztult érzésekkel, halás, szerető szívvel mindnyáján, a kik itt Debreczenben lakunk.

Polgárok! Polgárnők! Diszitetek zászlókkal, virágokkal házatokat. A ma esti ünnepi kivilágítás ragyogó fénye oszlassa el az alkonyat-sötétségét és még a legszegényebb is állítson legalább egy mécses ablakába.

A holnap ránk következő nagy ünnepi nap fényét, díszét pedig emeljétek megjelensétekkel, lelkes részvételekkel és ne maradjon közületek az ünneplők soraiból csak egyetlen egy is otthon.

Pihennek az ólombetűk.

A debreczeni Kossuth-ünnepen a műhelyek, üzletek, irodák, iskolák ajtóit zárva maradjanak. Pihenteti ekéjét a szántóvető is. E nemzeti ünnepből kiveszi részét a „Debreczen” nyomda személyzete is. A mi névtelen munkatársaink: a betűszedők sem állanak e napon az apró ólombetűkben gazdag szedő szekrény mellé. Pihennek az ólombetűk, melyek sorokba szedve annyszor hirdettek Kossuth örök dicsőségét, a hazafias betűszedők, a szerkesztőség és lapkiadók megállapodása folytán, holnap, egész nap szabadnapot élveznek. Az ünneplőkkel együtt ünneplik a debreczeni dicső Kossuth-ünnepet, a mely ünnepi napon a „Debreczen” sem fog megjelenni. A legközelebbi lapunkat esütörtökön adjuk, addig pihennek az ólombetűk.

A debreczeni nagytemplom új papja.

Most már teljes joggal és a törvényes fórum helybenhagyásával, megerősítésével nevezhetjük a debreczeni nagy templom új papjának tiszteletes Jánosi Zoltánt, kit a debreczeni hívek oly kitüntető szeretettel és lelkesedéssel választottak meg a debreczeni református nagy templom díszes lelkészi székébe. Gyönyörűen, lelkesen és mocskotalanul történt ez a választás, mint ahogy az papválasztáshoz illik is. Mi hiszünk, hogy a hívek sem csalatkoznak a nagytemplom ifjú erős lelkészeiben, — tiszteletes J á n o s i Zoltánban, kinek a megválasztását helybenhagyó átirat, az úgy nevezett „konszenszus”, tegnap jött meg az ev. ref. püspöki hivatalhoz. Nagytiszteletű Dávidházy János esperes, a választás ellen semmiféle kifogás nem nyújtatván be hivatalához a záros határnapon belől, tiszteletes Jánosi Zoltán megválasztását helyben hagyta,

sőt az ifjú lelkészt átiratában meg is áldván, tudomásul vétel végett a „konszenszust” a püspöki hivatal útján a debreczeni egyházi hivatalnak megküldötte. Azért tehát bizonyosan a legszeleesebb körben fog örömet és meglepedést kelteni az a hír, hogy tiszteletes Jánosi Zoltán immár a debreczeni nagytemplomnak végérvényesen megválasztott papja.

Isten áld meg a magyart!!

A hazafias és kiváló magyar honvéd ezredes, Bodnár ezred parancsnok edzett, színmagyar honvéd gyalogezrede, a jászok, hajdúk, kunok büszke ezrede ma délelőtt érkezett haza a nagy gyakorlatról, mely az idén a hőség miatt különösen tikkasztó volt. Tiszturak, mint a honvéd legénység napbarnítottan érkeztek haza és a katonai zene harsogó indulói mellett vonultak keresztül a főútcán a kaszárnyához. Gyönyörűség volt nézni a Bodnár ezredes derék magyar ezredét, midőn „Az Isten áld meg a magyart!” harsogó, lelkesítő zenéje mellett az utcán délcégen elvonultak. Hozta Isten őket!

Hajduböszörmény új főkapitánya.

Paksy Károly h. böszörményi rendőr-főkapitány lemondásával megüresedett a főkapitányi hivatal. Puky főispán az új rendőr-főkapitányt már kinevezte. Az új főkapitány Kelemen Gábor, ki eddig Böszörmény számvevője volt.

A nagyon erős ember.

Egy szegény borsai munkás, mint a Máramarosi Lapok írja, elment a minap falujában egy parasztagrádhoz, hogy harminc fillérért szénát vásároljon.

— Mennyi szénát vihetek el ezért a pénzért? — kérdezte.

— A mennyit csak elbirsz.

Főlesillogott erre a szegény ember szeme, lévén ő a falu legerősebb legénye. Neki gyürkőzött s a vállára emelt egy félkálgya szénát. Rengeteg terhével nyögve ballagott haza s a mikor udvarára érkezett halva rogyott össze.

Tenyészmarha kiállítás Földesen.

A hajdumegyei gazdasági egyesület e hó 21-én Földesen tenyészmarha kiállítást rendez. A kiállítás jelentőségét emeli az a körülmény, hogy a megnyitáson jelen lesz Puky Gyula főispán is, sőt a bíráló bizottságban is részt vesz. Puky Gyula ez alkalommal el kíséri Földesre Rásó Gyula k. tan. alispánnal együtt a megye főtisztviselői is.

Debreczen Mátyás király szobra leleplezésénél.

Hunyadi Mátyás lovas szobrát okt. 12-én leleplezik le szülővárosában, Kolozsvárott országos ünnepség keretében. Kolozsvár városa Debreczen városát is meghívta a fényes ünnepre. A tanács Komlóssy Arthur főjegyző polgármester helyettes és Körner Adolf tanácsnok által képviselteti városunk közönységét, megbízván őket azzal is, hogy a dicső emlékü, az igazságos Mátyás király lovas szobrára Debreczen nevében, amely város annyszor érezte a nagy király kegyelmének bőkezűségét, helyezzék a hála és elismerő

megemlékezés koszoruját. Ez alkalommal megemléjtük, hogy F a d r u s z János e remek alkotása mintegy 140.000 frtba kerül. Nagyobb részét nemzeti közadakozás hozta össze. De ő Felsege a király is tekintélyes összeggel járul a nagy mű létrejöttéhez. Azután Kolozsvár városa következik. Maga a város 5 ezer frtot szavazott meg, a polgárság körében pedig 10.000 frtnal több gyűlt össze. Debreczen hasonlóképpen csinos összeget küldött. 1869-ben Máramaros vármegye körirata ébresztette újra fel az 1846-ban keletkezett mozgalmat, hogy a magyar nemzet szobrát emeljen világvérő Mátyás királyunknak. Debreczenben akkor 682 frt 94 kr. gyűlt össze. Ez összeget a városi közgyűlés 1871-ben egy ezer frtra egészítette ki s 6% kamattal gyümölcsösztette 1889-ig, amikor 1344 frt küldött Kolozsvárra. 1892-ben Simonffy Imre polgármester 10 kros szelvények elarúsítása által 52 frt 80 krt gyűjtött ugyancsak a Mátyás-szobor javára. 1897-ben a kolozsváriak újabb felhívó szövegére ismét 100 frtot szavazott meg Debreczen törvényhatósági bizottsága. Valószínű hogy városunkból egyesek közvetlenül a kolozsvári szoborbizottsághoz is küldtek adományokat, vagy pedig fővárosi lapok útján adakoztak. Ugy hogy amivel Debreczen közönsége elősegítette az igazságos Mátyás király kolozsvári emlékművének felállítását, az könnyen meghaladja a másfélezer frtot.

A tűzoltó egylet jubileuma.

A szeptember havi ünnepségek sorozatát a tűzoltó-testület jubileuma zárja be. Szeptember 28-án ünnepli meg ugyanis a debreczeni önkéntes tűzoltótestület fennállásának 25-ik évfordulóját. A jubileumi ünnepség igen fényes lesz s jelentőségét emelni fogja az, hogy jelen lesz azon az országos tűzoltó szövetség elnöksége, a budapesti önkéntes és hivatásos tűzoltóság és több vidéki egyesület. Az ünnepség 28-án d. e. kezdődik, melyen 9 órakor a diszközgyűlésen jelen lesz Puky Gyula főispán, Simonffy Imre polgármester s a helyi hatóságok képviselői, ezekenkívül a katonai méltóságok. Tíz órakor gyakorlat lesz az őrtanyán, ezután kivonulás riadóval a kistemplom tornyához, a hol a debreczeni tűzoltóság mentési gyakorlatokat fog bemutatni. Délután két órakor száz terítékű lakoma lesz az Angol királynő nagytermében. A bankettet a parancsnokság adja s a meghívottak a parancsnokság vendégei lesznek. Este 8 órakor a Csapó-utcai őrtanyán muri lesz, a melyen a testület tagjait vendégelik meg. A rendezőség nagy buzgósággal készül a jubileumi ünnepségre, a mely a debreczeni tűzoltótestület életében emlékezetes marad.

Elismerés mezőrendőrkapitányunknak és Debreczen város gazdaközönségének.

Epen most vesszük az értesítést, hogy a jelenlegi pozsonyi kiállítás alkalmával, a kiállítás megtekintése végett ottan járt Sperk miniszteri tanácsos az osztrák állategészségügy főnöke úgy nyilatkozott, „hogy ez idő szerint Debreczen város állategészségügyének vezetése egész Magyarországon a legkiválóbb, Debreczenből szállítanak Ausztriába a legegészségesebb állatok.” Örömmel közöljük azt az elismerést, mely bizonyára a legilletékeesebb helyek egyikéről onnan jön, ahol nem egyszer szigorú vizsgálat alá ve-

Adok czimbalmot és mindennemű hangszereket részletfizetésre.

Javításokat és hangolásokat felelősség mellett művészies szakértelemmel eszközölök. — Régi hangszereket veszek vagy becserelek.

Tisztelettel **Komáromi M.** a miskolci zenede és több intézei szállítója. Zenemű terem Piac-u. 41. I. emelet.

szik produktumainkat. Adja Isten, hogy e jó hírnevet továbbra is sikerüljön fenntartani gazdáinknak — szükséges ez, mert ez által nemcsak, hogy jobban értékesíthetik állataikat, de szükséges azért is, mert ahol a kellő bizalom hiányzik: osztrák részről engedélyt sem kapnak a szállításhoz. Azért igen jó lesz a gazdaközönség egyrészt megmondolni, hogy apró pillanatnyi előnyökért ne kockáztassa a megnyilvánult bizalmat. Mezőrendőrkapitányunknak pedig, a ki az itteni állategészségügy vezetője, az eddig elért sikerhez is szívből gratulálunk.

Próbavilágítás késő éjjel.

Az éjszaka kevéssel éjfél előtt vakító fény öntötte el a városház előtti tért. A mai ünnepélyes világításhoz készített s a városháza frontját befutó légszuszvezetéket próbálták ki a gázzárái igazgató, tűzoltók s érdeklődő nagy közönség jelenlétében. Három öles gyújtókészüléket tartottak a vezetékhez s egymásután gyultak fel a vezeték apró lángjai. Pár percz múlva már futott tova a láng a hajlított csöveken előre, mint valami tűzkigyó s nem egészen negyed óra alatt vakítóan csillogott a huszonkétezer láng, mintha ugyanannyi brilliant ragyogótt volna. Felséges kép volt ez, a mely meglepte az egybegyűlteket s bizonyára nagy hatással lesz ma is sok ezer emberre, a kik a kivilágítás ome legragyogóbb részében gyönyörködni fognak.

Gróf Károlyi Györgyné a Kossuth-ünnepen.

Méltó helyet foglalt el a nemzet küzdelmeiben, abban a titáni negyvennyolc éves időkben a Károlyiak grófi családja is. Az elnyomatás fájdalmas, keseli éveiben és az azóta meg nem szűnő nehéz küzdelmekben is mindig osztozott a nemzet bujában, örömeiben. 1848 történetével a Károlyi név elválaszthatatlanul össze van forrva. A hazafias politikuskok egyik központja volt akkor Pesten a Károlyi palota. Gróf Károlyiék történet az a keserűségében felejthetetlen jelenet, amikor a szabadságharcz elmúlása után, az osztrák szöban bizó gróf Batthyány Lajost, az első magyar felelős miniszterelnököt a császári zsoldosok elfogták. A ház lelkes urnője ekkor ott állt azok között, akik keserűen zokogva tehetetlenül néztek, hogy viszik a nemes szívű Battyányit az Ujépületbe, a vértanuságra. Az elnyomatás sötét éveiben minden hazafias mozgalomban, a nehéz küzdelem minden korszakában a gróf Károlyi Györgyné neve az első között volt hallható. Most, hogy a nemzet a küzdelmek vezetőjének, Kossuth Lajosnak ünnepére készül, gróf Károlyi Györgyné neve ismét azok között hangzik, akik az ünnep fényét minden tehetőségükkel és képességükkel emelik. A szeptember 19-iki budapesti ünnepi menetben gróf Károlyi Györgyné négyes fogatában vesz részt. Hazán kitűzi a 48-as lobogókat, este pedig száz meg száz lámpa fényében fog felragyogni a Károlyi palota. Így szolgál példaadással a magyar nőknek ez a fenkölt lelkű főrangú nő, a kihez hasonlót keveset adott az Isten e hazának.

A csendörök új egyenruhája.

Régi panasza a csendöröknek, hogy mostani egyenruhájuk, különösen nyár ide-

jén rendkívül czélszerűtlen; a ruházat nagy súlyjal nehezedik az emberre. Ehhez hozzájárul még az is, hogy teljes felszereléssel kell a csendöröknek szolgálatot teljesíteni. A honvédelmi miniszteriumban ezt belátták és könnyíteni is fognak a csendörökön, amennyiben meleg nyári napokon nem lesznek kötelesek a köpönyvet magukkal vinni; azonkívül kapnának nyárra világos mosható nadrágot és könnyebb kalapot.

Egy debreczeni fiatal poétáról.

A Debreczen olvasói a lapunkban közzölt szép és magyar költeményeiből s Debreczen kiadott kedves, magyar lelkű verskötetéről ösmerik, legalább névszerint, Kató József fiatal debreczeni jogászt és költőt, a ki legujabban Kossuthról írott ódájával Gyomán aratott nagy hatást. Hentaller Lajos képviselő több képviselő társával vasárnap tartotta meg a nagyszabású Kossuth ünnepet, melynek szereplői között volt Kató József is, kiről a „Függ. Magyarország“ tudósítója ezt írja:

„A dalárda erre Pap Zoltán orsz. képviselő Kossuth-himnuszát énekelte el, majd Kató József szavalta el „Kossuth Lajos“ című ódáját. A költemény szépségével és pompás előadásával egyaránt nagy hatást keltett. Az ifju poétát lelkesen megjelnezték.“

A városházáról.

Vecsey Imre tanácsnok, stb. főjegyző szabadság ideje letelvé: ma átvette hivatala vezetését.

Páholybérlok figyelmébe.

Kerestetik az idei szezonra egy családi páholy. — Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

A Csokonai kör a Kossuth-ünnepen.

A Kossuth századik születésnapja alkalmából holnap tartandó diszközgyűlésre meghívta a rendezőbizottság a Csokonai kört is. A Csokonai kör Dobieczyk Sándor alelnök vezetése mellett dr. Tüdös János, Tóth Béla, dr. Kardos Albert és S. Szabó József tagokkal képviselteti magát a diszközgyűlésen.

A debreczeni siketnéma intézet.

A Debreczenben létesítendő siketnéma intézet segélyezése ügyében ma küldték fel a kérvényt a vallás és közoktatásügyi miniszterhez. Ugyancsak ma adták be a kérvényt a városi tanácshoz 4000 és Hajdúvármegye törvényhatóságához 5000 korona segélyért. A tagok gyűjtése serényen megy, ezideig 220 tagja van a humánus egyesületnek és mintegy 600 korona adomány érkezett be. A siketnéma intézet alakuló ülését jövő hó 5 én tartja meg a főispán elnöklésével a vármegyeház a termében.

Elösmerés egy kefégyárosnak.

Láng Lajos ker. miniszter az iparmuzeum látogatása alkalmával nagyérdeklődést tanúsított Falk Ármín kefégyári kiállítása iránt. A jelenlevő gyártulajdonostól behatóan kér-

dezösködött a gyár üzeme felől és megelégedését, elösmerését fejezte ki, amiről már értesült, hogy a Falk kefégyár gyártmányai olyan nagy elterjedtségnek örvendenek külföldön és hogy a magyar iparnak még Ausztráliában is piacot teremtett.

A helyivasut és a Kossuth-ünnep.

A debreczeni helyivasut is adózik Kossuth Lajos emlékének. A helyi vasut ma este 7 órától fél 9 óráig és holnap délután 2 órától 4 óráig nem közlekedik.

Orth Jánosról.

Az oly sokszor eltemetett és még többször feltámasztott főhercegről ismét kalandos hírek járják be a világot. A „Deutsches Volksblatt“ egy belgradi tudósítást közöl, mely szerint egy Tachiurics nevű szerb azt beszélte, hogy ő a Santa-Marguerite hajónak, melyen János főherceg világgá ment, matróza volt. A főherceg mint hajóskapitány működött a hajón, amikor egyszer a hajó főparancsnoka, Zaics kapitány beteg lett. A hajó kormányzását most János főherceg vette át, aki a legénység nagy részét elbocsátotta, köztük Tachiuricsot is, a többieknek pedig kiadta a parancsot, hogy készüljenek az indulásra. A hajó elindult, de senki sem tudta, hogy hova megy. Chileben azt hitték, hogy Orth János a polineziai szigetek felé vette útját. Ez adatok alapján a D. V. utána járt a doognak s megtudta, hogy tényleg szolgált egy ilyen nevű matróz a Santa-Margueritán. A D. V. Samoából is kapott hírt arról, hogy Orth János éi és hajójával, melyet más névre keresztelt el, a déli tengeren utazgat.

Az ipartestület betegsegélyző pénztára.

Az ipartestület tegnapelőtt tudvalevőleg betegsegélyező pénztárt kapott, illetőleg e pénztár alapszabályait jóváhagyta a kereskedelemügyi miniszter. A testület elnöksége már szorgalmasan végzi az előkészületi munkálatokat. Most a képesített iparosok törzsalapjait készítik. Ez a munka mintegy két hónapot vesz igénybe. A betegsegélyző 1903 január 1-én nyílik meg s működésének kezdőpercétől fogva tagja lesz a pénztárban valamennyi debreczeni iparos.

A holnapi tűzijáték.

A holnap tartandó napünnepély egyik érdekes része lesz a tűzijáték, a melynek programja a következő: 1. Budavar bevétel, hulló tüzgolyók a légben 50 röppentyűvel egyszerre. 2. Gabor Aron bombái. 3. Tüzoszlop. 4. Álló nap bolygóval. 5. Isaszegi csata. 6. Vizzuhag tüzből. 7. Tüzkakas. 8. Aranyarkon forgó var (népmeséből véve). 9. Telefon tüzből. 10. Tüzhányóhegy kitörése. 11. Kossuth szobor. 12. Jó éjt, tűz felírás.

Rabló cigányok támadása a Bocskay-kertnél.

A Bocskay kertnél tegnap este cigányok garázdalkodtak. Tíz órakor este megtámadták a kocsiyan a kertbe menő Mihajlovs Jenő gyógyszerészt és kirabolták. A csendörök a rabló cigány karaván egy tagját már el is fogta; de míg ez megtörtént, valóságos csatát kellett vívniok. Mert a cigányok szembeszallottak az éj leple alatt a csendörökkel is, a kik golyókkal kényszerítették futásra a vakmerően lövöldöző kóbor cigányokat.

A mi új, az meglepő,

és minden létező divatszövetek, meglepő olcsó árak mellett szerezhetők be. Vásznakból 15 frt vásárlásnál, ha részletekben történik is, egy diszkötésű könyv díjmentesen.

Debreczen, Kossuth utca 4.

a mi meglepő, az kellemesen hat a vevő közönségre.

Asztalos József

ujjonnan berendezett áruházában idényszerű ujdonságok, selymek, bársonyok

gyári raktár, Delén 38. flanel 15 kr. Minden

Egy dalegylet tizéves jubilleuma.

A debreczeni „Munkás Dalegylet” tagjai f. hó 21-én tartják zászló felavatási ünnepélyük tiz éves évfordulóját a Czech féle vendéglőben. A da egylet ez uton is felkéri a tiz év előtti működő tagokat, kik akkor fogadást tettek ez összejövetelre, hogy azon a szűkkörü barátságos estélyen megjelenni sziveskedjenek.

A kis műkedvelők.

Péterfi Annuska, Péterfi Emmuska, Simonovics Andorka, Simonovics Rózsika, Kovács Piroska és Hoffmann Szeréna, a Hatvan utcán levő Harangi féle udvaron e folyó évi augusztus hó 31-én általuk tartott műkedvelő — előadás 5 kor. 36 fill azaz öt korona 36 fillér tiszta jövedelemét — Péterfi Benő ur közbejötté mellett a siketnémaiskolai alaphoz leendő csatolás céljából e mai napon kezeimhez juttatták, fogadják szives jószágukért köszönetemet. Bárcsak a kis műkedvelők példája a nagyműkedvelők által követésre találja. Debreczen, 1902. szept. 14. Oláh Károly tanácsnok.

Kielégített és meglopott hitelező.

Hires legények teremnek a Hajduságon, de oly furfanggal megáldott alig van több, mint Szakál Gyurka Hajdudorogon. Valamikor valamelyik bajából 50 koronával segített ki Petrus Illés Szakál Györgyöt. El is jött ideje a visszafizetésnek s közös megállapodással más-más időre tologattak megszűbb a fizetés napját, míg végre a hitelező már megsokalta a várakozást s beperelte adását. Szakál György ekkor egy igas szekeret huzatott a Petrus uram udvarába, hogy egybe nem lévén fogadja el azt a tartozásba. A hitelező körülnézván a szekeret ráállott az ajánlatra. A szekeret betaszította a fészerbe s az adósnak visszaadta adóslevelét. Szakál sajnálta a szekeret s kileste, mikor Petrus vásárra ment s kilopta a szekeret az udvarról, letörvén az azt magába záró szin lakatját. A csendő őrző az azonban rajta kapta, kérdőre vonta s azon módon visszatolonczolta a Petrus udvarra szekerestől együtt, aztán bíró kézre jelentette.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy teljes kényelemmel berendezett táncziskolámban a szokásos őszi tanfolyamot szept. 15-én megkezdem. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakáson Péterfia-utca 2. sz. Alföldy Károly okl. táncztanító.

Innét-onnét.

— Szeptember 15. —

(A külső soron . . .)

A külső soron, a külső város részében, a szegény emberek utcáin sétáltam és ebben a hűvös, nedves időben is melegen zsiborogni kezdett a szívem . . . Kossuth Lajos szent napjára nádfödéses házakon is ott lobog-leng a nemzetiszín zászló . . . Ezek a fakult zászlók aranynyal kivarrt drága selyem zászlóknál is becsesebbek nekem. A nép szeretet és hála zászlói ezek, melyeket nem parancsszóra tüznek ki.

(Favágók az öreg Kossuthról.)

Szegény favágók fát vágnak az udva-

ron. Fűrészelik, kopácsolják a kemény tuskót . . . Szegény, kétkézi munkás emberek ezek és miközben a fát fűrészelik, Kossuthra terelődik a szó.

Az egyik udvarbeli szól:

— Holnap ünnep lesz! a Kossuth ünnepe! Holnap nem szabad dolgozni.

Felegyenesedik az egyik favágó, homlokáról verejtéket töröl:

— Az igaz! De ilyen szegény embereknek, mint mi, az udvarban bent szabad volna dolgozni; hanem az öreg Kossuth megérdemli, hogy mi is megünnepeljük születése napját . . .

Ezen rövid, de a magyar köznép szeretetét, Kossuth imadását jellemző párbeszéd után a szegény favágók tovább fűrészelték, tovább kopácsolták a kemény tuskót.

Ő nekik a mindennapi kenyérre szükséges a verejtékes munkabér és mindazonáltal szívből, szívesen ünnepelnék a Kossuth napján és pihentetik a fűrész, a baltát. Ha versíró volnék, versben dicséreném e szegény favágókat.

*

(Kossuth Lajos arcképe 1848 ból)

Nem értem mi okból, de Kossuth születése napján a sir szélén révedező agy Kossuth képével árasztották el az országot; holott a dali, a tetterős fiatal Kossuthoz fűződik a mi nemzeti hősenekünk és regés küzdelmünk. Azonban itt Debreczenben, az ősmert kömetsző, Kleinfeller, Kossuth Lajosnak egy 1848-beli képmását sokszorosította, a mit dicsérek is, a mit ajánlok is minden polgártársam előtt. És örvendő hallottam és írom le, hogy Kossuth Lajosnak ezen szahadságharcbeli képét milyen örömet vásárolgatják, milyen kegyeletesen szerzik be és mutogatják a legegyszerűbb polgárok és polgárnők. És ragyogó arczukat, csillogó szemeket látván, hinnünk kell, mintahogy hiszem is, hogy olyan szép, olyan becses képet nem fest a világ legelső művésze sem, mint amilyen a mi Kossuth atyánk képe, mert minden igazi magyarnak a szívébe van véve ez a vezéri kép.

nemes Portörő Kelemen.

A debreczeni Kossuth ünnep sorrendje.

Ismétlten közöljük a nagy ünnepi nap sorrendjét, melyet a rendező bizottság a következőkben állapított meg:

1902. szeptember hó 16-án Kedden, az ünnepély előestélyén:

Este 7 órakor: 1. fellobozózott város belterületén kivilágítása. — 2. A város határában örömtűzek gyújtása. — 3. A lámpionos menet zenekarok kíséretében a collegiumtól elindulva a Piacz-, Hunyadi-utcán át a Petőfi térre, onnét Deak Ferencz Piacz-utcán át a város székháza elé vonul, a hol a dalárdák éneklék a Hymnuszt, Szózatot és „Tavasz elmúlt, a rózsának . . .” című dalt. (Gyülekezés este 6 órakor a collegium udvarán.)

1902. szeptember hó 17-én Szerdán, az ünnepély napján:

I. Dél előtt:

Reggel 6 órakor: Az összes felekezetek templomaiban halladó isteni tisztelet, melyeken a város törvényhatósága kiküldöttek által képviselteti magát. — $\frac{3}{4}$ 9 órakor: Gyülekezése a hatóságoknak, egyleteknek, társulatoknak, rendezőbizottságoknak stb, a város székházánál s innen indulás az ev. ref. nagytemplomba. — 9 órakor Istentisztelet az ev. ref. nagytemplomban, — $\frac{1}{2}$ 11 órakor: Diszkozyülés a városháza nagytermében. (Idevonatkozó tárgysorozat a külön meghívokon.)

II. Délután:

2 órakor: Gyülekezés a városháza udvarán. — $\frac{1}{4}$ 3 órakor: Indulás az Emlekkertbe, a Szabadság-szobor előtt tartandó ünnepélyre. (Felvonulás sorrendje külön közölve lesz. $\frac{1}{2}$ 3 órakor: Ünnepély a Szabadság-szobor előtt, következő tárgysorozattal:

a) Szózat. Éneklék az összes dalegyletek, — b) Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Varga Lajos. — c) „Tavasz elmúlt, a rózsának . . .” Éneklék az összes dalegyletek, — d) Ünnepi szávalat. Tartja: Kincses László hittanhallgató. — e) Hymnus. Éneklék az összes dalegyletek.

$\frac{3}{4}$ 4 órakor: Ünnepélyes kivonulás a Nagyerdőre. A kivonulásban részt vesznek a Kossuth-katonák, a tanuló ifjuság, továbbá az összes társadalmi egyesülete, a vidéki küldöttségek, két fuvó és négy vonós zenekar, a kerékpáros egyesületek tagjai diszitett kerékpárok. A kivonulásban résztvevő egyletek és küldöttségek sorrendje külön nyomtatásban közölve lesz. — $\frac{1}{2}$ 6 órakor: Népünnepély a Nagyerdőn következő tárgysorozattal:

a) A korcsolyázó téren fonatossor, la-czikonyhák, mézeskalácsos sátrak körül tetszés szerinti szórakozás. — a) A debreczeni torna- és kerékpáros-egyesületi sporttéren; — aa) A kivonulásban résztvevő kerékpárosok ünnepélyes felvonulása $\frac{1}{2}$ 5 órakor. bb) A tanuló ifjuság tornaversenye díjkiosztással egybekötve,

III. Este:

7 órakor a korcsolyázó téren:

1. Ünnepi sétahangverseny az összes dalegyletek és zenekarok közreműködésével. 2. A tárgysorsjáték kisorsolása az ünnepély rendező bizottság által. 7 órakor. 3. Tűzijáték. 8 órakor: 4. Társasvacsora a Dobos pavillonban. P órakor: 5. Tánczestély a Dobos pavillonban. Jegyzet 1. A Népünnepély alkalmából a Nagyerdőre csakis pölpő-jegy megváltása után szabad bemenni. Egy belépő-jegynek ára 20fillér. A belépő-jegynek folyó számmal vannak ellátva s minden eladott jegy a tárgysorsjátékban való részvételre feljogosít. A tárgysorsjátékon kisorsolattik: 1. Kossuth Lajos arcképe. — 2. Kossuth Lajos mellszobra. 2. A sporttéren tartandó ifjusági tornaverseny megtekintésére külön belépő-jegy váltandó. 3. A tűzijáték kényelmes megtekintése céljából a korcsolyázó-téren 600 ülőhely áll a közönség rendelkezésére. Egy-egy ülőhely 50 fillér. Ezek a jegyek előre megváltandók Czeglédy és Polgár fűszerkereskedő urak Piacz-u. 16. sz. a., valamint ifj. Gyürky Sándor papirkereskedésében. 4. A társasvacsorára folyó hó 15-én délután 5 óráig lehet a jegyet megváltani Városház I. emelet 21—22. sz. alatt és Némét András vendéglősnél 2 kor. 40 fillér lefizetése mellett. 5. A tánczestélyre belépő-díj személyenként 1 korona. Az ünnepélyre kivonuló kö-

zönség különösen felkérte arra, hogy a kivonulás alkalmával — a külön közzé teendő sorrendet szigorúan megtartani — a Nagyerdőre szóló belépő-jegyet pedig a nagy tolongás elkerülése céljából előre megváltani sziveskedjék. A népnépegy napja tisztá jövedelme a Debreczenben felállítandó Kossuth-szobor alapját illeti.

A rendező bizottság.

Diszközgyűlés.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósága nemzeti színű keretes meghívó jegyben értesíti a közönséget a Kossuth ünnepi diszközgyűlés lefolyásáról. Így hangzik: — Meghívás Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának halhatatlan emlékü nagy hazánkfia Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulója alkalmából folyó 1902. év szeptember hó 17-ik napján — szerdán — délelőtt 10 és fél órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó diszközgyűlésére. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Bakonyi Samu városi törv. hatósági bizottsági tag. 3. Felolvasása és a diszközgyűlés tudomására hozatala a Kossuth Lajos emléke megörökítésére vonatkozó közgyűlési határozatoknak. 4. A diszközgyűlés berekesztése és hitelesítés. Debreczen, 1902. szeptember hó 8. Puky Gyula főispán.

Kossuth ünnep Büdszent-Mihályon.

Fényes ünnepet rendeztek és ültek vasárnap f. hó 14-én Büd-Szt.-Mihály lelkes polgárai. Az elsők voltak ők azok között, akik Kossuth Lajos édes apánk emlékét hozzá és magukhoz méltóan megünnepelték s az ünnep napja felejthetetlen lesz a község történetében.

Az ünnepély lefolyása a következő volt.

Röggel 9 órakor a vasúti állomáshoz vonultak fel zászlókkal, hogy szeretett képviselőjüket és az érkező vendégeket fogadják. Odaérkeztek a kerület képviselőjén dr. Pap Zoltánon kívül Kubik Béla mezőcsáthi és Horváth Gyula csakvári képviselők, valamint dr. Révi Nándor debreczeni ügyvéd s oly szeretettel s lelkesedéssel fogadtak őket, a milyennel magyar nép vendégeket fogadni csak képes.

Az ünnepély délelőtt 10 órakor vette kezdetét és kiemelkedő pontjai voltak: a szeretett képviselő Pap Zoltán Kossuth ódájának saját maga által történt elszavalása, továbbá Horváth Gyula és Kubik Béla képviselők beszédei és Mészáros János ottani ev. ref. segédlelkész magasan szárnyaló, költői hévvel s lendülettel előadott fohásza. Dicséretet érdemel a büdszentmihályi dalárda is, mely illő precizitással adta elő a programra tűzött énekszámokat, köztük: Pap Zoltán Kossuth-hymuszát, melyet elsőnek dalolt el az országban.

Délben bankette gyűltek össze az ünnepelők és számos szép felköszöntő hangzott el, lelkesítve és hazaszeretetre buzdítva a jelenvoltakat. Felköszöntőket mondtak a képviselőkön kívül Mészáros János s.-lelkész, Homolay Gyula, Horváth József orvos, dr. Erdős és Révi ügyvédek. Különös feltűnést azonban Pallaghy Mihály tiszapolgári földműves ember felköszöntői keltezték, a kinek szabatos előadása s a történelemből és bibliából idézett hasonlatai a vendégeket valószínűleg meglepték. Ragyogó példája ez annak, hogy ha a magyar ember műveli lelkét és terhes napi munkája után időt vesz arra

is, hogy szellemi táplálékot is vegyen magához, a műveltség oly fokát képes elérni, a melyet a világnak egyetlen földműves népe sem. Álljon ő méltó példaul a többieknek!

Délután a község piacznán népnépegy napja vig muzsika szó mellett a ropogós-kopogós magyar tánczokat. Este fényes kivilágítás volt, majd képviselője vezetésével körmenetben járta meg a nép a község utczeit. S az örömiadal, mely messze kihangzott a csöndes puszta, fennen hirdette, hogy itt egy lelkes magyar nép ünnepe s úgy, a hogy csak ünnepeini lehet azt az embert, aki népének megváltója volt s a szolgaságban sinlődőnek jogokat adván, mindnyájunknak édes atyja lön.

Üdvözljük Szt.-Mihálynak lelkes polgárait, Nem dicsérjük őket, mert hiszen csupán honfiai kötelességüket teljesítették, de annyit mondhatunk, hogy ezen ünnepéssel méltók voltak önmagukhoz.

Száz babérkoszoru.

(A Szabadsághősök szobrára és sirjára.)

A ki majd megírja a történetét annak a egyszerű ünnepnek, a melylyel a magyar nemzet Kossuth Lajos születésének százéves fordulóját megüli, több olyan epizódot örökíthet meg, a melynél a hazafias lelkesedés eredeti, meghatározó formát talált az ünnepelésre. Ezek között az epizódok között érdekesség, mint a hazafias megnyilatkozás dolgában az első közé való lesz az a mód, a melyet Sárvány Samu, szilágysomlyói polgár keresett a maga kegyeletének lerovására.

Ezt a módot elmondja az alábbi levél, a melyet Sárvány Samu az aradi 1848/49 honvédegyesület elnökségéhez intézett. Szó a levél eképen:

Tekintetes Elnök Ur!

Van szerencsém b. tudomására adni, hogy Kossuth Lajos hazánk nagy fiának születése százéves évfordulójára elhatároztam, hogy száz babérkoszort helyezzek el a nemzet nagyjainak szobraira és sirjaira.

Ezen koszoruk közül harminczat szántam Arad városának. A tizenhárom vértanú szobrára tizenháromat tesztek. Lenkey János sirjára egyet, a honvédek sirjára egyet, a vesztőhelyre egyet; ez összesen 16.

Tehát kérem, méltóztassanak engem értesíteni tizennégy 1848-49-iki tisztról, akik Aradon vannak eltemetve. De olyan sirokat méltóztassanak lehetőleg megjelölni, a kiknek sirjaira könnyen rátalálhatok, ha Aradra utazom a sirkoszorukat elhelyezni. Sziveskedjék mindenik tisztnek a nevet följegyezni, a kik ezen 14 koszoruból részesülni fognak.

A tek elnök urnak

alázatos szolgálja
Sárvány Samu,
(Szilágysomlyó.)

Az aradi 1848-49-iki honvédegyesület teljesítette a derék szilágysomlyói ember kívánságát, de összesen csak hét sirt tudott megjelölni, mint a melyekben szabadságharczi honvédtisztek nyugszanak. Ezek: Kosztka Gábor, Hász Sándor, Jankai József, Hortobágyi József, Nagy József, Némethy Károly, Erdősi Augusztis Ferencz. A többi hét koszoru valószínűleg már altisztek sirjára kerül.

Főlöszleges dicsérni a Sárvány Samu elhatározását. A vértanúk szobrának, a vesztő-

helynek, s a névtelen hősök közös sirjának, Lenkey tábornok és a többi tisztek sirjainak legszebb ékessége lesz a koszoru, a melyet Kossuth napján helyeznek az ő kegyeletükre.

Vajon ezen száz koszoruból a debreczeni honvéd sirokra jut-e vagy egy?

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Alig állottunk meg és már is elébünk került a császár. Három vagy négy generális és két levett sipkás öreg paraszt kísérték a malomból kifelé. A hogy meglátta a hadosztály, felzudt az „Éljen a császár!” kiáltás és én jól megfigyelhettem őt, mert a gyalogösvényen éppen a mi zászlóaljunk felé lépegetett. Kezét hátrattette. Fejét mellére eresztette és úgy hallgatta a két paraszt közül az egyiknek a kopaszfejűnek az előadását. A mi eljenzéseinkre nem ügyelt, kétszer visszafordulván Ligny falu felé mutatott. Csak éppen úgy megfigyelhettem, mint Goulden apót, midőn az asztalnál szemtől szemben ültünk. Lipcse óta meginkább elhízott és megsárgult, ugyanannyira, ha a szürke köpönyegjét és a szokott kalpagját nem viselte volna, nehezen ösmertem volna meg. Megvénült és beestek az orcái. Bizonyosan az Elba szigetén gyötörték meg ennyire a gondok, a hol is az elkövetett számos hibái felől elmélkedhetett, mer volt rá ideje és mint józaniteletű ember bizonyosan be is látta a hibáit. A forradalmat, mely őt felszínre hozta, megsemmisítette. Az emigránsokat ellenben haza hívta, noha azok tudni sem akartak róla. Osztrák főhercegnőt vett nőül, ki őt fakedélnél hagyta és Bécsben maradt; a leghalálosabb ellenségeit választotta ki tanácsadókul.

Szóval visszaállította a forradalom előtti helyzetet, még csupán XVIII-dik Lajos hiányzott, mig nem ezután a királyok csakugyan XVIII-dik Lajost állították be a helyére.

Most pedig megbuktatta a királyt és a királyságot, az egyik felfogás szerint zsarnokoskodott, a másik szerint Jakobinus volt a neve! Az volt legnagyobb szerencsétlensége, hogy maga készítette elő a Habsburgok uralmát. Most már hadseregén kívül nem számíthatott másra. Ha elveszett a sereg, akkor ő is mindent veszített, mert a nemzet, mint egy ember, béke után epedezett. Goulden ur és a többiek mindnyájan a rendet és békét kívánták, ugyszinte Gródi anyó, mint jómagam és velem együtt azon többi szenvedők is, kiket a csatapiacra ragadtak.

Mindezen gondolatok iszonyuan gyötörhették a lelkét. Nem bízott már senkibe. Csak a vén katonák ragaszkodtak hozzá változatlanul, azok vele együtt akartak győzni vagy halni.

Ilyen gondolatok mellett az egyiknek csakugyan be is kellett következni. Én azonban sokkal inkább szerettem Katiczámát, mint a császárt.

Midőn a kőfal sarkához érkezett, hol a huszárok várakoztak reá, lóra ült, a mit látván Gerard tábornok, vágta az nyargalt hozzá a nagy uton. Mire a császár feléfordult és meghallgatván rövid jelentését, mindketten belovagoltak Fleurusba.

Mi pedig vártuk tovább, hogy mit hoz reánk a jövendő?

(Folyt. köv.)

Nyiltér.

A közkedvelt
Royal Pörkölt kávé
Félegyházi János cégnél
kapható.

(3-3.)

Dr. Ujlaki Géza
ügyvédi irodáját
Debreczenben Piacz-utcza
63 sz. alatt megnyitotta.

(4-2.)

10882

1902

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa köztudomására juttatja minden érdeklődőnek, hogy a Haláp és Bánk nevű erdőpusztákon városi tulajdont képező kaszálók, tisztások **f. évi okt. 8-án délelőtt 8 órakor** a halápi erdősz laknál tartandó nyilvános árverésen 1902. okt. 1-től 3 évre haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni kívánók azzal értesítetnek, hogy magukat kellő bantpénzzel ellátva jelenjenek meg. (2)
Debreczen, 1902. szept. 11.

2-1.

városi tanács.

Pártoljuk a helyi ipart!

Szőlőtermelők

figyelmébe!

Van szerencsém a t. szőlőgazdák becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu

borsajtóimat,

melyek kitünő minőségűek és háromszoros áttétellel van ellátva, úgy hogy eddigi bármilyen gyártmányu sajtónál nagyobb erőt kifejt s annak dacára, minél erősebben szorit, annál könnyebben hajt. Ne vásároljon tehát senki addig borsajtót, míg személyesen meg nem győződött a nálam állandóan készülő és raktáron levő kész borsajtók ezen rendkívül praktikus előnyeiről, már csak azért is, mert mindezen előnyök dacára **rendkívül olcsó árban** árusítom ezeket, hogy ezáltal hasznos szolgálatot tessek a szőlőgazdák enémű érdekeinek előmozdítására.

Számos megrendelést kérve, vagyok mély tisztelettel **PREIZLER MÓR**
(15-4) műlakatos
Debreczen, Deák Ferencz-utcza 22.

Pártoljuk a helyi ipart!

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Hegedüs Emil tűzifa kereskedő szives tudomására hozza a n. é. közönségnek és vevőinek, hogy lakását Arany János utca 16-ról Miklós-u. 7 sz. a. tette át, hol mint eddig is, legjobb minőségű tűzifa kapható vágva és öl valamint koci számra.

Tisztelettel értesitem

a n. é. közönséget, hogy Piacz-u. 38 sz. a. fennálló térfi szabó és ruhatisztító műhelyemet Batthányi-u. 15 sz. a. lakásomra helyeztem át. A midőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék. Tisztelettel **Hubay György** férfiszabó és ruha tisztító Batthányi u. 15.

Ermelléki asztali bor

— H. K. Szentimrei, 1901 évi termés —
hordószámra eladó Arany János-u. 3 sz.

SZENDRÓSÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit és pianóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Lekvárnak való szilva

kapható Hatvan-u. 36.

Corepetitor izraelita

felvétetik 2. elemistához. Czim a kiadóban.

Minden külföldinél
jobbak és olcsóbbak!
a „Debreczeni Vasöntőde és
Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett
ék szerkezetű, erőbáté'es

Borsajtói és Szőlőzúzó!

Eladás egyedül gyártelepen: (12-10.)

Péterfia végén, a
hadházi utczában.



Kossuth Lajos

születésének 100-dik évfordulója alkalmából e rajz szerint **emlékképet** készítették s az országos bizottság által elfogadtattott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellét ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izlése szép és tartós kiállítása mellett oly olcsó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.)

Ismét eladóknak kedvezmény.

MIHALOVITS ISTVÁN gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

MOLLITERGIN

Arccs és kézbőr finomító s szépítő szer.

A „Mollitergin“ teljesen **ártalmatlan** alkatrészekből álló [tehát sem higanyt, sem ólmot, sem egyéb fémeket nem tartalmazó] oly bőrfinomító s szépítő szer, mely **nem seires** s míg **ártalmatlanságra** nézve teljesen megegyezik a krémé celeste, vaselin, glicerinrel, addig hatás tekintetében jóval felülmúlja azokat.

Hatása rögtön! Az arccs s kézbőrt puhává, fehérré s üdévé teszi. Bármikor, tehát **nappal is használható.** Nem rontja az arccs bőrt, mint a fémeket tartalmazó arccs-kenőcsök. Elmulasztja a szeplőt, májfoltot, pörsonést, pattanást, mitesszereket s a könnyebb bőrbajokat. Kisimítja a ránczokkal teli arccsot.

Használati utasítás. Az arccsot s kezeket bármikor szappannal [jobb a mandola vagy kissé szagosított házi szappan] langyos vízben megmossuk, puha törülővel szárazra töröljük s ekkor jól bekenjük Molliterginnel. A kenést mindaddig folytatjuk, míg a bőr a folyadékot be nem issza. Nappali használatkor a bekenést arccsot s kezeket tiszta rizsperba mártott ruhával töröljük meg.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Készítő hely s főraktár **Mihalovits I.** gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Jersan-Calcop

Vastartalmu, tápláló erősítő és vérképző, kellemes ízű, könnyen emészthető.

Kérdezősködjünk orvosainknál.

Kapható minden gyógyszerházaiban. Főraktár Hajdumegyére **Muraközy László** gyógyszer-nél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.